

**ЗДОЛБУНІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ №2 ЗДОЛБУНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Н А К А З

Код ЄДРПОУ 22564016

м. Здолбунів

№ _____

**Про результати моніторингу
якості знань, умінь і навичок
з курсу «Пізнаємо природу» в учнів 5-6 класів,
природознавство «Моя планета Земля»,
природознавство «Твої фізичні відкриття»
в учнів 5В класу у I семестрі
2023/2024 н. р.**

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», річного плану роботи ліцею на 2023/2024 навчальний рік, наказів директора від _____ 2023 року № _____ «Про порядок вивчення стану викладання навчальних предметів у 5-11-их класах у 2023-2024 навчальному році», від _____ 2023 року № _____ «Про організацію і проведення моніторингових досліджень з навчальних предметів у 5-11-их класах у I семестрі 2023-2024 навчального року» та з метою отримання інформації для педагогічного аналізу, вивчення рівня навчальних досягнень учнів з природознавства, вивчення рівня самоосвітньої компетенції вчителів, вивчення системи роботи вчителів природознавства, застосування інноваційних технологій на уроках «Пізнаємо природу».

Під час моніторингу зверталась увага на такі питання:

- кадрове забезпечення;
- програмно-методичне забезпечення викладання предмета;
- навчально-матеріальна база;
- здійснення навчально-виховного процесу та результативність викладання;
- внутрішкільний контроль за станом викладання природознавства.

В ході вивчення було проаналізовано стан ведення шкільної документації, відвідані уроки, проведені співбесіди з вчителями природознавства, проведені контрольні роботи та інформація щодо самоаналізу стану викладання предмета.

У Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти одним із головних компонентів природничої освітньої галузі є загально-природничий. Цей компонент забезпечує формування в учнів основи цілісного уявлення про природу і місце людини в ній, пропедевтичну підготовку учнів до вивчення окремих навчальних предметів (фізики, хімії, біології та географії), що сприяє розвитку ціннісних орієнтацій учнів у різних сферах життєдіяльності та їх адекватній поведінці в навколишньому середовищі.

Предмети «Пізнаємо природу» в 5-6 класах, природознавство «Моя планета Земля», природознавство «Твої фізичні відкриття» в 5В класі «Інтелект України» викладають 3 вчителі, які мають повну вищу педагогічну фахову освіту, що дозволяє удосконалювати систему природничої освіти в освітньому закладі, якісно організовувати освітній процес. Заїка Анастасія Сергіївна – учитель біології, спеціаліст, стаж роботи 4 роки. Молодий, амбітний учитель. Постійно підвищує свою кваліфікацію на різних курсах, вебінарах та семінарах. Працює над методичною темою «Впровадження інтерактивних методів навчання».

на уроках біології та пізнаємо природу з метою розвитку творчого потенціалу вчителя та формуванню ключових компетентностей учнів».

Герус Наталія Ігорівна – учитель географії, спеціаліст, стаж роботи 4 роки. Учитель, яка плідно працює у напрямку національно-патріотичного виховання учнів, є керівником гуртка «Юні пластуни». Щорічно підвищую свою кваліфікацію беручи участь у наукових конференціях, проходячи курси підвищення кваліфікації на різноманітних освітніх платформах.

Рудик Наталія Володимирівна – учитель фізики вищої категорії, вчитель методист, стаж роботи 28 років. Досвідчений учитель, хоча і вперше працює з учнями 5В класу за проєктом «Інтелект України», викладаючи предмет природознавство «Твої фізичні відкриття».

Під час вивчення стану викладання предмета «Пізнаємо природу» встановлено, що в усіх класах забезпечено дотримання та виконання чинних нормативно-правових документів і науково-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Аналіз і узагальнення отриманої в ході перевірки інформації дає можливість констатувати, що викладання курсу «Пізнаємо природу» у 5-6-их класах здійснюється за новою навчальною програмою «Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти, автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І. Та предмет природознавство «Моя планета Земля» і природознавство «Твої фізичні відкриття» за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», додаток 3 до наказу МОН від 03.02.2021 № 140. Учні забезпечені підручниками на 100%.

В закладі функціонує шкільне методичне об'єднання вчителів природничо-математичного циклу, до складу яких входять вчителі, що викладають природознавство.

Як правило, уроки проходять у різних кабінетах, хоча у ліцеї є кабінет географії, де зібрано матеріали з необхідними засобами навчання, які відповідають змісту освіти. З метою ефективного виконання практичної частини програми для викладання курсу «Пізнаємо природу» використовуються натуральні об'єкти (кімнатні рослини, гербарії, колекції гірських порід, ґрунту, корисних копалин, простих і складних речовин), засоби зображення і відображення об'єктів (муляжі, моделі, рельєфні таблиці; таблиці, плакати, картини, фотографії, дидактичний матеріал; відеофільми та мультимедійні програми) та технічні засоби (ноутбуки), а також прилади, матеріали та інструменти.

Аналіз відвіданих уроків свідчить, що навчально-пізнавальний процес спрямовується на формування в учнів загально-освітніх умінь і навичок та ключових компетентностей. Учителі оптимально поділяють матеріал на основні опорні знання та допоміжну інформацію, що сприяє раціональному вибору методів та форм навчання на кожному уроці. У своїй роботі вчителі дотримуються загально-педагогічних вимог до проведення уроку: санітарно-гігієнічних, дидактичних, психофізіологічних та виховних.

Учителі використовують різноманітні методи навчання: від пояснювально-ілюстративних до проблемних, дослідницьких та інтерактивних. На уроках організовується самостійна робота учнів з підручником, довідковою літературою, дидактичним матеріалом, зошитами з друкованою основою.

Високим науково-теоретичним та методичним рівнем відзначаються уроки Заїки А.С. Основні методи, які учитель використовує на уроках «Пізнаємо природу»:

- спостереження за змінами, які відбуваються в живій та неживій природі;

- лекція, пояснення;
- практичні роботи;
- експеримент;
- робота в парах та групах;
- метод проєктів; метод гри;
- метод «Створення проблемних ситуацій»;
- метод «Віртуальної екскурсії»;
- демонстрації.

Ураховуючи вікові особливості п'ятикласників та з метою розвитку і тренування в учнів процесу мислення, самостійності та активності, вчителі Герус Наталія та Рудик Наталія використовують дидактичні ігри та ігрові ситуації: кросворди, ребуси, лото, доміно, вікторини, уроки-мандрівки, прийом «Переказ по колу», «Музичний калейдоскоп», «Підбери вираз», «Незакінчене речення» тощо.

Свої уроки Герус Н. І. починає з позитивних афірмацій. Використовує методики «Мандрівник», «Запам'ятовуй ефективно», вправу «Фотоапарат». На уроках учні переглядають відеопрезентації, відпочивають на хвилинках релаксації. Всі методики, вправи, відеофрагменти та хвилинки релаксу використовуються в рамках проєкту «Інтелект України».

Рудик Н.В. на уроках «Твої фізичні відкриття» використовує елементи технології критичного мислення, такі як групування, павучок, складання сенкану, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу, спонукає учнів працювати творчо та самостійно.

З метою виявлення рівня засвоєння учнями теоретичного матеріалу, сформованості практичних умінь та навичок були проведені контрольні роботи у 5-6 класах, в яких навчається 95 учнів 5-6 класів та 22 учні 5В класу. Виконували контрольні роботи:

- з предмету «Пізнаємо природу» 94 учні, що становить 99% від вказаної кількості учнів. При цьому учнів, які засвоїли матеріал на початковому рівні не було зовсім. 17% - на середньому, 45,7 % - на достатньому і 37,2% – на високому. Таким чином, переважна частина учнів (82,9%) засвоїла матеріал на високому і достатньому рівні.

№	Клас	Кількість учнів	Писалоботу	Рівень знань учнів				% якісної успішності	% загальної успішності
				Високій рівень (10-12)	Достатній рівень (7-9)	Середній рівень (4-6)	Низький рівень (1-3)		
1	5А	19	19	7	10	2	-	89%	100%
2	5Б	16	15	1	8	6	-	60%	100%
3	6А	22	22	8	9	5	-	77%	100%
4	6Б	19	19	8	9	2	-	89%	100%
5	6В	19	19	11	7	1	-	94%	100%

- з предмету природознавство «Моя планета Земля» виконувало роботу 18 учнів, що становить 81,8%. Високий рівень – 11,1%, достатній рівень – 61,1%, середній рівень – 27,8%. Початкового рівня немає.
- з предмету природознавство «Твої фізичні відкриття» виконувало роботу 21 учень, що становить 99%. Високий рівень – 19%, достатній рівень – 47,6%, середній рівень – 33,4%. Початкового рівня немає.

Таким чином встановлено, що загальна успішність з предметів «Пізнаємо природу» та природознавство «Моя планета Земля», «Твої фізичні відкриття» становить 100%.

Аналіз контрольних робіт та бесіди з учнями свідчать, що школярі мають знання про природу, її цілісність і системну організацію; можуть характеризувати окремі явища природи та проводити спостереження. Проте, не всі учні 5-6 класів чітко зрозуміли практичне застосування знань про явища, не вміють їх розрізняти. Учні 5-их класів не розрізняли до кінця живу та неживу природу, робили помилки в переведенні фізичних одиниць. Учні 6-их класів не правильно характеризували фізичні та механічні тіла, не правильно розрізняли ознаки рослин та тварин.

Таким чином, моніторинг стану навчання предмету «Пізнаємо природу та природознавства «Моя планета Земля» і «Твої фізичні відкриття» показав, що педагогічні працівники, мають необхідну вищу освіту, високий рівень педагогічної кваліфікації. Учителі викладають предмети на достатньому рівні, використовують у навчально-виховному процесі наочні засоби, елементи інтерактивних методик та ІКТ; організована системна робота щодо контролю за якістю знань учнів, вчителі виконують програмовий матеріал у повному обсязі, усі школярі забезпечені необхідними підручниками та додатковими навчальними посібниками. Учителі беруть участь у підвищенні рівня матеріально-технічного забезпечення навчального процесу. В цілому, стан викладання предмету «Пізнаємо природу» та природознавство «Моя планета Земля» і «Твої фізичні відкриття» можна визнати таким, що відповідає достатньому рівню.

Під час моніторингу стану навчання предметів «Пізнаємо природу та природознавства «Моя планета Земля» і «Твої фізичні відкриття» було виявлено певні недоліки: не завжди проводиться мотивація навчальної діяльності учнів, не враховуються інколи вікові особливості учнів, на окремих уроках нераціонально розподіляється час між етапами. Вчителі при оцінюванні результативності роботи учнів не завжди використовують такі види оцінювання, як самооцінка та взаємооцінка. Деякі уроки були перевантажені навчальним матеріалом. Вчителі недостатньо працюють над диференціацією завдань для учнів, особливо домашніх. Не завжди на уроках даються завдання творчого рівня, які дозволяють формувати самостійні висновки. Наведені у тестах такі завдання з відкритою відповіддю і викликали найбільшу кількість утруднень під час виконання контрольної роботи.

Виходячи з вищезазначеного,

Н А К А З У Ю:

1. Визнати задовільним стан викладання предметів «Пізнаємо природу та природознавства «Моя планета Земля» і «Твої фізичні відкриття»
2. Учителям-предметникам:

- 2.1. З метою формування в учнів життєвих компетентностей, організації дослідницько-пошукової роботи збільшити питому вагу навчальних завдань, які ставлять учнів в умови застосування знань у змінених ситуаціях, де б учні змогли висловити власні думки, розкрити свій творчий потенціал, самостійно розв'язати проблемні питання практичного спрямування, пов'язані з темою уроку, тощо.
- 2.2. Розподіляти активність школярів шляхом використання різних форм, спонукаючи кожного прагнути більше знати, вміти, самовиражатись в різних формах активності (робота в парах, групах, індивідуально).
- 2.3. Неухильно дотримуватись критеріїв оцінювання, активно залучати учнів до само-, взаємооцінювання.
- 2.4. Активізувати роботу з учнями, що мають середній та початковий рівень навчальних досягнень з предмету.
- 2.5. З метою активізації роботи із здібними учнями, практикувати в системі використання різнорівневих завдань, в тому числі і на вибір (домашні завдання, під час уроку); залучати таких дітей до участі у інтерактивних конкурсах, у різноманітних позакласних заходах відповідної тематики, проводити предметні олімпіади, вікторини.
- 2.6. Продовжувати роботу над підвищенням рівня професійної кваліфікації.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Троян Надію.

Директор

Іван ГНАТЮК

З наказом ознайомлені:

_____ Надія ТРОЯН

_____ Наталія ГЕРУС

_____ Наталія РУДИК

_____ Анастасія ЗАЇКА
